Yrittäjämäinen ote työelämässä lisääntyy

2.9.2021

”Ihmiset ovat kyllästyneet tekemään työtä niin, että pomo huutaa niskaan.” (Kauppalehti 24.08.2021)

Kauppalehti on pureutunut artikkelissaan ajankohtaiseen aiheeseen. Työn murros on totta, halusimme tai emme. Työntekijät haluavat valita jatkossa itse, miten ja missä työnsä tekee. Alustatalous on tullut myös asiantuntijatyön välittämiseen. Alustatalouden lisäksi työn merkityksellisyys on noussut yhdeksi tärkeäksi arvoksi työelämässä.

Merkityksellinen työ on työtä, jonka työntekijä kokee tekemisen arvoiseksi ja itsessään arvokkaaksi. Pelkkä tienaaminen ja laskujen maksu tienaamillaan rahoilla on harvoin kenenkään mielestä riittävän merkityksellistä. Syitä merkityksellisyyden teeman nousulle on useita. Digitalisaatio, automaatio, kilpailu erityisosaajista sekä inhimilliset tekijät nostavat työn merkityksellisyyden arvoa. (Martela 2020, 8-14)

Ihmiset ovat aina halunneet, että heidän elämällään on jokin tarkoitus ja päämäärä. Nykyään yhä useampi haluaa myös työn, joka mahdollistaa nämä kokemukset. Hakalan (2019) mukaan erityisesti milleniaalit haluavat tehdä tulevaisuudessa merkityksellistä työtä. Siinä missä aikaisemmille sukupolville turvallinen ja vakaa työ on ollut tärkeää, milleniaalit tavoittelevat ennen kaikkea merkityksellistä työtä. Yrittäjämäinen työskentelytapa mahdollistavat heille merkityksellisyyden kokemisen erilaisten kokemusten, elämysten ja vaihtelun kautta.

Alustatalous mahdollistaa ja kiihdyttää työelämän muutosta

Yhä useampi suomalainen tekee työtä yrittäjänä. Vuosituhannen alussa yksinyrittäjiä on ollut 123 000, vuonna 2019 meitä oli jo 182 000. Yhdeksässä vuodessa yksinyrittäjien määrä on lisääntynyt 47 %. Kansainvälistyminen ja teknologia mahdollistavat yrittäjämäisen työskentelyn. Esimerkiksi ruokapalvelu Woltin toimintamalli mahdollistaa uuden tavan työllistyä perinteisellä ruoka- ja ravintola-alalla. Yrittäjä valitsee itse, milloin tekee työtä ja voi kieltäytyä tarjotuista työkeikoista ja työskennellä useille yrityksille yhtä aikaa. (Kauppalehti 2021)

Työterveyslaitoksen mukaan Suomessa on alustayrityksiä 43 kappaletta. Alustayritykselle on tyypillistä, että välitettävänä palveluna on työnpanos ja sen välittämiseen osallistuu vähintään kolme eri tahoa; alustayritys, ostaja ja työn tarjoaja. Alustayritykset asemoituvat työn tarjoajan ja ostajan väliin ja työn välittäminen ja sen hallinta on liiketoimintaa alustayritykselle. Alustayritykset toimivat usein digitaalisella alustalla. Alustatalouden yritysten toimialat vaihtelevat vuokrajohtajista kampaajiin ja esimerkiksi muuttopalveluihin. (Työterveyslaitos 2021)

Alustatalous muuttaa työn tekemisen ja organisoinnin tapoja. Toiminnassa on vielä riskejä ja heikkouksia, mutta se tuo joustavuutta ja laajentaa sekä keikkatyön että ostajien markkinoita. Yrittäjyyden yleistyminen merkitsee myös sitä, että yhä useampi vastaa itse sosiaali- ja eläketurvamaksujen maksamisesta. Yrittäjämäinen työnteko on kuitenkin joustavaa ja vapaata. (Työterveyslaitos 2021)

Yrittäjämäinen työskentelytapa voi toteutua myös työsuhteessa

Johtamisella ja esimiestyöllä on suuri vaikutus työntekijöiden koettuun työn merkityksellisyyteen. Työn merkityksellisyyttä voidaan parantaa johdon ja esimiesten toimesta hyvin monin eri keinon. Tärkeimpinä keinoina korostuvat pehmeämmät arvot kuten arvostus ja luottamus työntekijää kohtaa, kannustava ja positiivinen ote johtamisessa, uskallus antaa vapautta ja vastuuta alaisille sekä säännöllinen palautteen antaminen. Nämä keinot lisäävät merkittävästi merkityksellisyyden kokemusta työssä. Myös tasavertaisuus on tärkeää työyhteisössä. (Hämäläinen 2021)

Esimiehen tehtävä ei ole muuttaa tai korjata työntekijän valuvikoja, vaan valjastaa yksilön vahvuudet kestävästi työnantajan käyttöön. Yksilön johtaminen tarkoittaa yksilön persoonan, vahvuuksien, motivaation lähteiden, tarpeiden, elämäntilanteen sekä kommunikointi- ja työskentelytyylin huomioimista ja johtamisen räätälöintiä tilanteen mukaan. Yksilöllinen johtaminen ei ole kuitenkaan helppoa, sillä näkyvä käyttäytyminen on vain pieni osa työntekijästä. Usein henkilön arvot, maailmankatsomus, motivaation lähteet, sekä kokemukset vaikuttavat henkilön tapaan kokea työ ja johtaminen mutta jäävät usein piiloon esimiehiltä. (Mellanen & Mellanen 2020, 123-130)

Syyskuun viidentenä päivänä juhlimme Suomen yrittäjiä. Hyvää yrittäjänpäivää sinulle, nykyinen tai tuleva yrittäjä tai yrittäjämäisesti työskentelevä palkkatyöläinen. Maamme tarvitsee teitä!

Petra Sippola
KTT, yrittäjyyden lehtori
SeAMK Liiketoiminta ja kulttuuri

Lähteet

Hakala, E. 2019. Milleniaalit haluavat merkityksellisyyttä ja onnellisen elämän – tulevaisuudessa yrityksen tarina työntekijöille on entistä tärkeämpää. [Verkkoartikkeli] Yrittäjät. [Viitattu 31.08.2021] Saatavana:https://www.yrittajat.fi/uutiset/607889-milleniaalit-haluavat-merkityksellisyytta-ja-onnellisen-elaman-tulevaisuudessa#08e79333

Hämäläinen, J. 2021. Opiskelijan kokema työn merkityksellisyys. [Opinnäytetyö] Seinäjoen ammattikorkeakoulu [Viitattu 01.09.2021] Saatavana: Opiskelijan kokema työn merkityksellisyys – Theseus

Kauppalehti. 24.08.2021. Yrittäjämäinen työskentely yleistyy – alustatalous tullut myös asiantuntijatyön välittämiseen: ”Ihmiset ovat kyllästyneet tekemään työtä niin, että pomo huutaa niskaan” Saatavilla: Yrittäjämäinen työskentely yleistyy – alustatalous tullut myös asiantuntijatyön välittämiseen: ”Ihmiset ovat

kyllästyneet tekemään työtä niin, että pomo huutaa niskaan” | Kauppalehti

Martela, F. 2020. Merkityksellinen työ – Mitä se on, miksi siihen kannattaa panostaa ja miksi se on erityisen tärkeätä juuri nyt? [Verkkolehtiartikkeli] Työn tuuli 1/2020. [Viitattu 31.08.2021] Saatavana: https://www.henry.fi/ajankohtaista/tyon-tuuli/2020/tyon-tuuli-12020.html

Mellanen, A. & K. Mellainen, 2020. Hyvät, pahat ja milleniaalit – Miten meitä tulisi johtaa? Atena Kustannus Oy

Työterveyslaitos. 19.08.2021. Suomesta löytyi yli 40 työtä välittävää alustayritystä. [Verkkolehtiartikkeli] [Viitattu 31.08.2021] Saatavilla: Suomesta löytyi yli 40 työtä välittävää alustayritystä – Työterveyslaitos (ttl.fi)